

თარგმანი TRANSLATION

ზია ფაშა (1829-1880) „ლექსი“

ასმათ ჯაფარიძე

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, საქართველო.
+99599503356. japaridzeasmat@yahoo.com
Orcid ID : 0000-0001-6594-6049

აბსტრაქტი

განსაკუთრებულია **ზია ფაშას** (აბდულჰამიდ ზიაედინ) როლი თურქული ლიტერატურის ისტორიაში. მისი შემოქმედების ნოვატორობა იმთავითვე აღიარეს მისმა თანამოკალმეებმა. ზია ფაშას ნაწარმოებებში დასმულია ფილოსოფიური პრობლემები, გადმოცემულია სათუთი ადამიანური გრძნობები და განცდები. იგი მიეკუთვნება „თანზიმათის“ ეპოქის ავტორთა რიცხვს. მის კალამს ეკუთვნის, როგორც პროზაული, ასევე პოეტური ნაწარმოებები. ზია ფაშა ნამიქ ქემალთან და იბრაჰიმ შინასთან ერთად არის ახალი თურქული ლიტერატურის ფუძემდებელი.

საკვანძო სიტყვები: წუთისოფელი; დედამიწა; აღსასრული სამყარო; კოსმოსი.

თურქულიდან თარგმნა ასმათ ჯაფარიძემ

***

ო, ეს ბრუნვა დედამიწის, უსასრულო,
სასრულს განა ჰპოვებს ოდეს?!
გაჩერება ნუთუ ტიალს არ ექნება არასოდეს?!
მიძინებულ ჩვენს გონებას

ამ სამყაროს ბოლო ღამის გათენება გააოცებს.
ის, ვინც მას წინ აღუდგება,
არ დაინდობს, უსათუოდ დააჩოქებს.
ოდითგანვე ასეთია მისი ზნე და
არ ყოფილა დრო, როს ამ წესს ღალატობდეს.
უთვალავი ოქრო-ვერცხლი გინდა გქონდეს?
არ გეყოფა, დამიჯერე,
მიზეზს ნახავ, დაემდურო წუთისოფელს.
გარედან რომ დააკვირდე ამ სამყაროს,
როგორ ფიქრობ, თვალს ვერ მოსწყვეტ?
არა, რადგან დაინახავ მის სიბნელეს,
სიპირქუმეს, სისამაგლეს, ისეთს,
მართლაც, გულს რომ მოგგლეჯს.
დასატევი დაიტია ამ პლანეტამ,
მეტის ტვირთვა მას არ ძალუძს, აღარ შესწევს.
ამ შულლს, მტრობას ბოლო როდის მოელება
და სამყაროც გზას ჭეშმარიტს როდის ჰპოვებს?!
ჭეშმარიტება ხომ თვალწინ გვეფურცლება,
როგორც წიგნი, გადაშლილი,
ეს სამყარო ჩვენზე დიდ და ღრმა კვალს ტოვებს.
ეს ფურცლები მკითხველს ეძებს,
დიდ სიბრძნესთან უნდა ყველა გვაზიაროს,
რათა გეზი სწორი გვქონდეს.
თავის სკოლა უნდა ყველას გაგვატაროს,
საიდუმლოს თვისას უნდა ზიარ გვეყოფდეს.
ამ მკვრივ სხეულს ეპიცენტრი სად აქვს, ნეტავ?
რომელ ზღაპრულ ცხოველზე ზის მოგზაური?
შენ, შემქმნელო, ყველასა და ყოველივეს,
განმსაზღვრელო წესის, რიგის,
გინდა ყველა შენზე სწორდეს.
რა დიდი ხარ, ბუმბერაზი, უთქმელი და უცნაური,
ვინც გაზედავს შენს დიდებას ხოტბა ჰკადროს,
საჭიროა, ენა მეტად მჭევრი ჰქონდეს.